

O. ref. : 10 / A / 94 / 012

BETREFT :   **Ontwerp van koninklijk besluit waarbij aan de "Fondation contre les affections respiratoires et pour l'éducation à la santé" toegang wordt verleend tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en waarbij zij gemachtigd wordt tot het gebruiken van het identificatienummer.**

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid de artikelen 5, lid 2 en 8, gewijzigd door de wetten van 15 januari 1990, 19 juli 1991 en 8 december 1992;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken dd. 12 april 1994, door de Commissie ontvangen op 13 april 1994 en aangevuld door de onderzoeksmaatregelen van de verslaggever, meer bepaald de brief van de "F.A.R.E.S." dd. 3 juni 1994;

Gelet op het verslag opgesteld door mevrouw N. LEPOIVRE;

Brengt op 20 juni 1994 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

---

1. Het ontwerp van koninklijk besluit dat aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor advies wordt voorgelegd, strekt ertoe de V.Z.W. "Fondation contre les affections respiratoires et pour l'éducation à la santé" (afgekort "F.A.R.E.S.") te machtigen :

- A/** toegang te hebben tot alle gegevens van het Rijksregister vermeld in artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna, de wet van 8 augustus 1983);
- B/** het identificatienummer te gebruiken van de personen die zijn ingeschreven in het Rijksregister.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

A. TOEGANG TOT DE GEGEVENS VAN HET RIJKSREGISTER.

---

1. Wettelijke basis voor de toegang tot de gegevens van het Rijksregister.

De "F.A.R.E.S." is een instelling van Belgisch recht die valt onder de bevoegdheid van de Minister van de Franse Gemeenschap die de gezondheid onder zijn bevoegdheid heeft.

Deze instelling werd opgericht door het koninklijk besluit van 21 maart 1961, dat ondermeer werd gewijzigd door het besluit van de Franse Gemeenschapsexecutieve van 28 december 1990.

De "F.A.R.E.S." vervult taken van algemeen belang, met name :

- de voorkoming en bestrijding van aandoeningen van de ademhalingswegen (waaronder ondermeer tuberculose) en nicotinevergiftiging;
- de epidemiologische opvolging, zowel in Wallonië als in Brussel.

In het kader van haar opdrachten in verband met de bestrijding van nicotinevergiftiging, is de "F.A.R.E.S." erkend als dienst voor gezondheidsvoorlichting (zie artikel 10 van het besluit van de Franse Gemeenschapsexecutieve van 28 december 1990).

De toegang tot het Rijksregister kan haar dus worden toegekend in toepassing van artikel 5, tweede lid van de wet van 8 augustus 1983, in haar hoedanigheid van instelling van Belgisch recht dat opdrachten van algemeen belang vervult.

2. Onderzoek van de doeleinden van het ontwerp.

De informatiegegevens die zijn geregistreerd in het Rijksregister van de natuurlijke personen zijn persoonsgegevens in de zin van artikel 5 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna de wet van 8 december 1992).

In toepassing van deze bepaling dient de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dus te onderzoeken of de doeleinden waarvoor de "F.A.R.E.S." het gebruik van deze gegevens vraagt "duidelijk omschreven en wettig" zijn.

De derde considerans in de aanhef van het ontwerp van koninklijk besluit beperkt het doeleinde van het gebruik van de gegevens van het Rijksregister tot "de snelle en efficiënte opvolging van tuberculosepatiënten die van woonplaats veranderd zijn en hun omgeving".

In artikel 1, tweede lid van hetzelfde ontwerp daarentegen, worden de doeleinden waarvoor de toegang tot informatiegegevens van het Rijksregister worden gevraagd, in veel algemener termen geformuleerd.

Dit artikel preciseert immers dat :

"De toegang tot de gegevens enkel (wordt) verleend voor het vervullen van taken in het kader van de medisch-sociale strijd tegen tuberculose in uitvoering van het koninklijk besluit van 21 maart 1961..."

Ondervraagd door de verslaggever, preciseert de "F.A.R.E.S." dat zij thans in het kader van de vervulling van haar opdrachten :

- 1°) een tuberculosekadaster heeft opgesteld;
- 2°) zij de tuberculosepatiënten opvolgt, zich ervan verzekert dat elk geval juist wordt verzorgd tot aan de genezing, de personen uit de naaste omgeving van de zieken opspoort om de uitbreiding van de ziekte in te dijken;
- 3°) de opsporing van de risicogroepen organiseert;
- 4°) statistieken opstelt.

Zij vraagt de toegang tot de gegevens van het Rijksregister om deze verscheidene doelstellingen te vervullen.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is akkoord met de toekenning aan de "F.A.R.E.S." van de toegang tot de gegevens van het Rijksregister te verlenen voor al deze doeleinden die duidelijk omschreven en wettelijk zijn.

Zij merkt evenwel op dat de enige doelstelling vermeld in de derde considerans van de aanhef van het ontwerp niet overeenkomt met de werkelijke doeleinden die in zeer onnauwkeurige termen worden opgeroepen in artikel 1, lid 2 van het ontwerp.

De tekst van de derde considerans van de aanhef zou, evenals die van artikel 1, tweede lid, moeten gewijzigd worden teneinde de doeleinden te preciseren waarvoor de gegevens van het Rijksregister zullen worden gebruikt.

3. Omvang van het recht van toegang.

In toepassing van artikel 5 van de wet van 8 december 1992, dient de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer na te gaan of de gegevens van het Rijksregister "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig" zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor de "F.A.R.E.S." ze gaat gebruiken.

In het ontwerp van koninklijk besluit, verzoekt de "F.A.R.E.S." om de toegang tot alle gegevens uit het Rijksregister.

Ondervraagd door de verslaggever, rechtvaardigt de "F.A.R.E.S." haar aanvraag als volgt :

1°) de toegang tot "**naam en voornaam**" :

Zij stelt een tuberculosekadaster op, op basis van de verplichte aangiften in toepassing van het koninklijk besluit van 1 maart 1971 (gewijzigd door het koninklijk besluit van 18 november 1976) betreffende de profylaxe tegen overdraagbare ziekten, door elkeen die kennis heeft van een bewezen of verdacht geval van tuberculose.

De identiteit van de zieken wordt door de gezondheidsinspecteurs, de behandelende geneesheren, de ziekenfondsen, Kind en Gezin, de arbeidsgeneesheren ... meegedeeld aan de "F.A.R.E.S."

Eenzelfde zieke kan dus meerdere malen worden aangegeven.

Gezien het nominatief karakter van het kadaster, maakt de toegang tot de namen en de voornamen het vermijden van dubbele registraties mogelijk. De toegang is tevens onontbeerlijk om na te gaan of de patiënt regelmatig wordt gevolgd door een geneesheer en of zijn omgeving werd opgespoord. Deze 2 laatste maatregelen zijn essentieel om te vermijden dat de ziekte zich uitbreidt;

2°) de kennis van de "**geboortedatum en- plaats**" :

is belangrijk om de verspreiding van tuberculose te kennen in functie van de leeftijd. De "F.A.R.E.S." heeft immers vastgesteld dat in België de oorspronkelijke zieken dikwijls bejaarden zijn, bij wie de ziekte het gevolg is van een reactivering van een latente infectie. Indien ze bijvoorbeeld zou merken dat de jongeren er steeds meer door besmet zouden zijn, zou ze daaruit besluiten dat de tuberculosebacil meer zou circuleren en zou zij bijgevolg haar opsporingsmethodes aanpassen;

3°) de kennis van het "**geslacht**" :

maakt het mogelijk de verspreiding van de ziekte volgens het geslacht na te gaan. Daar er meer mannen besmet raken dan vrouwen, vormt dit gegeven één van de aanwijzingen van de Wereldgezondheidsorganisatie om de tuberculose-endemie te kenmerken;

4°) het gegeven betreffende de "**nationaliteit**" :

is belangrijk voor het bepalen van de opsporingsstrategie die de "F.A.R.E.S." moet aanwenden, en om het type bevolking te kennen dat ze als eerste moet opsporen. Inderdaad, de buitenlanders die afkomstig zijn uit landen met een hoge prevalentie lopen en verhoogd risico om in aanraking te komen met tuberculose, of om de ziekte te ontwikkelen. Het is bijgevolg onontbeerlijk de verspreiding van ziekten per nationaliteit te kennen, evenals de evolutie van de ziekte binnen elke nationale groep.

5°) het gegeven betreffende de "**hoofdverblijfplaats**" :

maakt het mogelijk de "sectoreenheid" te bepalen, dit wil zeggen de dienst van de "F.A.R.E.S." die geografisch bevoegd is voor de registratie en de opvolging van de zieke tot zijn genezing. Door dit gegeven kan de patiënt worden teruggevonden indien hij zijn behandeling zou onderbreken, evenals zijn naaste omgeving, zodat de ziekte bij hen kan worden opgespoord.

6°) De informatie betreffende "**plaats en datum van overlijden**" :

laat toe, indien men het spoor van een patiënt bijster raakt, na te gaan of de "F.A.R.E.S." hem gewoon uit het oog heeft verloren of hij integendeel is overleden;

7°) het gegeven betreffende het "**beroep**" :

maakt het mogelijk om onrechtstreeks het socio-economisch niveau van de zieke te bepalen, daar tuberculose een sociale ziekte is, en de gegevens te verzamelen die de hypothese zullen ondersteunen of ontkrachten, volgens welke elke werknemer die in aanraking komt met een risicogroep ook een verhoogd risico loopt om de ziekte te krijgen.

8°) het gegeven betreffende "**de burgerlijke stand**" :

de "F.A.R.E.S." acht deze informatie niet noodzakelijk.

9°) de informatie betreffende de "**samenstelling van het gezin**" :

is belangrijk voor een efficiënte organisatie van de opsporing van de omgeving van een besmettelijke tuberculose-patiënt.

Na kennis te hebben genomen van de noden van de "F.A.R.E.S.", is de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van mening dat de gegevens van het Rijksregister, evenals de opeenvolgende wijzigingen ervan, met uitzondering van het gegeven betreffende de burgerlijke staat, "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig" zijn om aan de behoeften van de "F.A.R.E.S." te voldoen. De instelling kan er dus zonder probleem toegang tot hebben.

Artikel 1, eerste lid van het ontwerp van koninklijk besluit dient evenwel gewijzigd te worden, om de toegang te beperken tot de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot en met 7° en 9°, en deze bedoeld in het tweede lid.

4. Aanwijziging van de houders van de machtiging tot toegang tot het Rijksregister.

Artikel 1, laatste lid van het ontwerp van koninklijk besluit behoudt de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister voor aan de voorzitters van de vijf sectoreenheden.

Om haar taken te vervullen, heeft de "F.A.R.E.S." 5 sectoreenheden gevormd voor de vijf geografische sectoren waarin Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn opgedeeld (artikel 3 van het besluit van 28 december 1990 van de Executieve van de Franse Gemeenschap).

Iedere sectoreenheid wordt geleid door een Voorzitter, geneesheer die onderworpen is aan het medisch beroepsgeheim.

De beperking van het recht van toegang tot de gegevens van het Rijksregister tot enkel de voorzitters van de eenheden, beantwoordt aan een reeds meermaals door de Commissie uitgedrukte bezorgdheid om de risico's van de verspreiding en banalisering van de gegevens van het Rijksregister te beperken.

Artikel 5 van het ontwerp bepaalt : "de lijst van de overeenkomstig de artikelen 1, derde lid, en 3, aangewezen personeelsleden, met vermelding van hun graad en hun ambt, wordt jaarlijks opgemaakt en volgens dezelfde periodiciteit aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer toegestuurd".

De formulering van dit artikel geeft aanleiding tot verwarring. In de mate dat de machtiging tot toegang slechts wordt gevraagd voor de voorzitters van de 5 eenheden, is de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van mening dat dit artikel zou kunnen worden geschrapt.

5. Gebruiksvoorwaarden

Artikel 2, eerste lid van het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt op nuttige wijze dat de uit het Rijksregister verkregen gegevens slechts mogen worden gebruikt voor de doeleinden bepaald in artikel 1, tweede lid en niet aan derden mogen worden meegedeeld.

Worden niet beschouwd als derden :

- 1° de natuurlijke personen op wie deze gegevens betrekking hebben, alsook hun wettelijke vertegenwoordigers;
- 2° De openbare overheden en instellingen die krachtens artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 zijn aangewezen, in het kader van de betrekkingen die zij met de "F.A.R.E.S." onderhouden, voor het vervullen van de opdrachten die haar zijn toegekend.

De Commissie stelt met voldoening vast dat de mededeling van de gegevens dus strikt beperkt is.

B. GEBRUIK VAN HET IDENTIFICATIENUMMER VAN HET RIJKSREGISTER.

De "F.A.R.E.S." heeft aan de verslaggever van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bevestigd dat ze niet langer wenste gemachtigd te zijn tot het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister.

De Commissie neemt akte van deze beslissing van de "F.A.R.E.S."

Hieruit vloeit voort dat aangezien met het gebruik van het identificatienummer geen welbepaald doeleinde wordt nagestreefd, de machtiging om dat nummer te gebruiken geen wettelijke basis meer heeft.

Bijgevolg zou de titel van het ontwerp van koninklijk besluit moeten gewijzigd worden, zou in de eerste considerans van de aanhef, de verwijzing naar het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister moeten geschrapt worden, evenals Hoofdstuk II (en de artikelen 3 en 4) van het ontwerp van koninklijk besluit en zou het Verslag aan de Koning moeten gewijzigd worden, zowat rekening wordt gehouden met de schrapping van de bepalingen betreffende het gebruik van het identificatienummer door de "F.A.R.E.S."

OM DEZE REDENEN

Brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer :

- onder voorbehoud van de wijziging van de tekst van het derde lid van de aanhef, evenals van de artikelen 1, tweede lid en 5 van het ontwerp, een gunstig advies uit over de toegang van de "F.A.R.E.S." tot de gegevens bedoeld in artikel 3 eerste lid, 1° tot en met 7° en 9°, evenals over de gegevens bedoeld in tweede lid van de wet van 8 augustus 1983.
- een ongunstig advies uit over het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister door de "F.A.R.E.S."

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) J. PAUL

(get.) P. THOMAS.